

W tragiczną rocznicę

Powstanie Warszawskie jest wciąż jeszcze wśród społeczeństwa polskiego zagadnieniem spornym.

Sklada się na to szereg przyczyn. Wstrząs, który przeżyliśmy wszyscy, by nie mógł uczyć i myśleć. Zachodzi duża różnica w podejściu do sprawy tych, którzy Powstania nie przeżyli bezpośrednio i tych, którzy brali osobisty udział w warszawskim dramacie. Pierwszym łatwiej przychodził potępić Powstanie. Drugi z racji skłonności i twierdził, że zryw powstańczy był celowy lub co najmniej nieunikniony. Trudno im pogodzić się z myślą, że ich przezięcia tak tragiczne i zarazem wzniecone oraz cały olbrzymi wysiłek poszły na marne i nie mają swojej ceny.

Wśród tych sprzeczności rodzi się często frazes, że wszelkie opinie o Powstaniu są przedwczesne, że tego rodzaju dramat dziejowy może być oceniony jedynie z większego oddalenia w czasie. Pozostawia się więc sprawę do rozstrzygnięcia historii.

Nie przesądzając wyroków historii, które również podlegają różnym wahaniom, trzeba jednak pamiętać, że żadne odwoływanie się do opinii następnych pokoleń nie może zahamować naturalnej potrzeby ustalenia naszego stosunku do wydarzeń nam współczesnych. Nauka zaś, którą możemy i powinniśmy z nich wyciągać, może być jeszcze bardziej potrzebna nam, niż następny pokoleniom.

Z perspektywy 6-ciu lat możemy już w znacznym stopniu podejść do sprawy Powstania bez uczuciowych obciążań, tak trudnych do przezwyciężenia bezpośrednio po klęsce. W międzyczasie ujawniono szereg dokumentów, dotyczących wybuchu Powstania. Znamy wypadki późniejsze, które wraz z poprzednimi składają się na całość wojny. W świetle tej całości Powstanie Warszawskie, jako jeden z epizodów wojny, występuje w pełniejszym już oświetleniu, które pozwala najbardziej zasadnicze fakty i wydarzenia jasnie widzieć i oceniać.

Wszelka jednostronna ocena Powstania będzie fałszywa. Sprawa dojrzała na tyle, by odróżnić sam czyn powstańczy od decyzji politycznych, które doprowadziły do wybuchu Powstania. Przed bohaterstwem walczących, przed ofiarą, samozaparciem i patriotyzmem całej ludności Warszawy, którą ujawniły się z silną wulkanu — musimy że cieżko pochylić głowy. Decyzje polityczne, związane z Powstaniem, za które uczestnicy nie ponoszą żadnej odpowiedzialności, i okoliczności tym decyzjom towarzyszące mamy prawo i podstawy krytykować.

W napięciu walki o oswobodzenie stolicy, w nadludzkiej wytrzymałości fizycznej i zadziwiającej odporności moralnej, przewyższającej skutki klęski, żołnierze i cała ludność W-wy wykazywali siłą nadpodziw, gdzieś z dna duszy narodowej dobytą wolę walki o wolność i niepodległość. I to jest właśnie pozytywny i trwały wkład Powstania w historię narodu. Na legendzie czynu powstańczego, która już dzisiaj wydała obfitą literaturę i poezję, wychowywać się będą przyszłe pokolenia, czerpiąc z tego żywego źródła przykład miłości Ojczyzny. Powstanie Warszawskie odegra pod tym względem rolę, podobną do powstań z ubiegłego wieku, które podtrzymały ducha w narodzie i zachowały go zdolnym do walki o narodowe istnienie. W zapale, z jakim naród wziął się po wojnie do odbudowywania stolicy i oporze psychicznym przeciw nowemu okupantowi przejawiały się te same wartości, które tak jasnym plomieniem wybuchły w czynie powstańczym Warszawy.

By ocenić decyzję wybuchu Powstania musimy odpowiedzieć na parę pytań.

Czy Powstanie było koniecznością polityczno-wojskową? Otóż nie było ono pod tym względem uzasadnione, gdyż wybuchło w ramach wojny przeciw okupantowi, która już się kończyła i to zwycięstwem połączonych sił, stojących po naszej stronie. Pod względem wojskowym Powstanie nie mogło odegrać roli w ogólnych zmaganiach. Podkreślać w ten sposób przed światem nasze dążenia niepodległościowe było zupełnie zbędne, gdyż daliśmy im wyraz w 39-tym roku i przez cały czas wojny na wielu frontach regularnych oraz na froncie podziemnym w kraju.

Czy Powstanie miało szanse powodzenia? I na to musimy odpowiedzieć przecząco. Powodzenie to zależało od 1) stanu armii niemieckiej, 2) możliwości pomocy z zachodu, 3) stanowiska Rosji sowieckiej.

Otóż, wskutek braku poważniejszych objawów rozkładu wśród cofających się armii niemieckich i ogromnej ich przewagi ilościowej i technicznej Powstanie mogłoby się udać tylko przy wydanej pomocy z zewnątrz. Z zachodu pomoc nie mogła być otrzymana tylko drogą powietrzną. Według opinii Wodza Naczelnego, wyrażonej w depešy do D-cy A.K., szereg miesięcy przed Powstaniem, pomoc ta nie mogła być w tym czasie skuteczna. Możliwość skutecznego wsparcia Powstania posiadała tylko armia sowiecka.

Czy można było liczyć na pomoc z tej strony? Odpowiedź na to pytanie zależała od właściwej oceny ogólnej sytuacji politycznej ze specjalnym uwzględnieniem stanowiska Rosji. Położenie polityczne było niekorzystne. Było już wiadomym, że Zachód chce poświęcić Polskę Rosji. Znajomość celów polityki sowieckiej i jej metod wskazywały, że Rosja pomocy nie udzieli, gdyż dążeniem jej, popieranym politycznie przez zachodnich sprzymierzeńców, było "wyzwalać" Polskę spod okupacji niemieckiej, by narzucić jej swoją władzę. Kłó mógł oczekiwać w tej sytuacji, że Sowiety poprą Powstanie, które było wyraźnie wymierzone nie tylko przeciw Niemcom, ale i przeciw nim. Dokumentowało bowiem niezależność naszej walki o niepodległość i prawo do występowania w roli gospodarzy w stolicy. Postępowanie Rosji na ziemiach polskich w marszu na Warszawę było potwierdzeniem faktu, że Rosja na polskie dążenia do niepodległości patrzy wrogo i pomocy W-wie nie udzieli.

Rozumiejąc doskonale sytuację ówczesny Wódz N. gen. Sosnkowski wysłał 7-go lipca 1944 r. do D-cy A. K. polecenie uruchomienia niepowstania, lecz t. zw. Burzy tj. wzmożonej akcji dywersyjnej przeciw Niemcom.

Z powyższych rozważań wynika, że Powstanie było co najmniej olbrzymim ryzykiem, którego wagi nie oceniono należycie w latach, decydujących o podjęciu walki. Szczególny rolę odegrał tu ówczesny premier p. Mikołajczyk, na którego barki spadał główny ciężar odpowiedzialności przed narodem za klęskę warszawską.

Fałszywie oceniając sytuację ogólną i politykę Sowietów ignorował on zarówno opinię emigracji, w większości przeciwną powstaniu, jak i zdanie kół wojskowych. Systematycznie odrzucał on ostrzeżenia gen. Sosnkowskiego, z którym prowadził wówczas rozgrywki. Rozkazy gen. Sosnkowskiego jako Naczelnego Wodza do D-cy A. K. przetrzymujące przed powstaniem były zmieniane w swej treści lub wstrzymywane. W chaosie, który powstał wskutek braku porozumienia między czynnikami politycznymi i wojskowymi i w atmosferze tarć wewnętrznych rząd zdecydował się wrzucić upoważnić Delegata na Kraj do podjęcia każdej decyzji bez uprzedniego porozumienia się z rządem. Delegat na Kraj, odcięty od wypadków na arenie międzynarodowej i fałszywie informowany przez ministerstwo p. Kota, był człowiekiem najmniej powołanym do decydowania w tak doniosłej sprawie. Sprawę tę widział traktowaną jednak w Londynie lekko.

Ostatecznie przeszedł ją sam Mikołajczyk, który działając po dyktatorsku, na własną rękę, wysłał przed swym odlotem do Moskwy depešę z dn. 26 lipca, w której upoważnił Delegata na Kraj "do ogłoszenia powstania w momencie przez was wybrany". Delegatowi Rządu pozostała już tylko sprawa terminu wykonania poleceń premiera.

Gdy Powstanie wybuchło, Mikołajczyk już nie było w Londynie. Lecił on właśnie do Moskwy, pełen naiwnej nadziei, że wiadomości o Powstaniu dobrze usposobi Stalina, który już wówczas zapewne knuł swoje plany zniszczenia Warszawy rękami Niemców.

W książce swojej, wydanej po wojnie w Ameryce, Mikołajczyk zarzuca osobistą odpowiedzialność za Powstanie na gen. Bora. O sobie zaś pisał, że będąc w drodze do Moskwy o rozwoju wydarzeń w Warszawie "nie nie wiedział".

Oto garść szczegółów ze smutnego obrazu stosunków na emigracji i rządów ówczesnego premiera, który nie dorósł, ani do sprawowanej władzy, ani do wydarzeń i sytuacji, których nie rozumiał, ani do odpowiedzialności za losy narodu, które przypadkiem spoczęły w jego ręku.

Odpowiedzialność za wybuch Powstania i końcowa katastrofa jest wielka. Poniósł ją bowiem w Warszawie nie tylko olbrzymie straty materialne i biologiczne. Zniszczone zostały pamiątki historyczne i skarby kultury, których już nie da się przywrócić. Zubożeliśmy w Powstaniu Warszawskim o poważną część naszego dorobku duchowego.

Dorobek duchowy jednak to nie tylko instytucje i zakłady naukowe, zbiory, biblioteki, muzea, pomniki i obrazy. To również wartości i ideały, które naród przechowywał i rozwijał. Do tego skarbu Powstanie dorzuciło klejnot tak wielki i piękny, że blask jego rozświetla mrok ludzkich błędów i małości, kładących się na Powstanie ciemien.

Klejnot ten poniesiemy ze sobą w przyszłość.

C. G.

Ruiny kościoła św. Floriana w Warszawie.

W ROCZNICĘ UPADKU POWSTANIA WARSZAWSKIEGO

Niezachwiane umiłowanie Wolności wśród Polaków znalazło swój wyraz w nieubłaganej i wytrwałej walce całego Narodu w czasie wojny. Szczęśliwym przejawem tego umiłowania staje się Powstanie Warszawskie — symbol ideału, który nie dopuścił do zagłady Imperium Polskiego, a z której czerpił wiarę i moc do wytrwania Kraj, ponownie włożony w jarzmo niewoli.

Fałszywstwo, łgarstwa i oszczerstwa narzuconego brutalnego silą reżimu nie zabiją wiary, z jaką ginęli powstańcy, nie zohydzą ofiarne przelanej krwi na barykadach, nie wykończą z pamięci zdrady sowieckiej wobec walczącej stolicy.

Nieśmiertelne czyny Armii Krajowej tkwią głęboko w sercach społeczeństwa polskiego w Kraju, objawiając się spontanicznym holdem, składanym na cmentarzach poległym Jej żołnierzom.

My, Wolni Polacy w Argentynie, chyląc dziś czoła przed bohaterstwem poległych żołnierzy Armii Krajowej, z równą wiarą dążymy do wielkiego celu, jakim jest Wolność, Całość i Niepodległość.

Przyjazd ks. biskupa Gawlina

Ks. biskup Gawlina, duszpasterz emigracji polskiej w ramach wizytacji ośrodków polskich w Południowej Ameryce przybędzie w dniu 3 października z Brazylii do Buenos Aires, gdzie będzie powitań przez Kolonię Polską.

Polonia en Lucha

El día 1º de Octubre pasa seis años de la caída del levantamiento de la guarnición varsovia del Ejército Clandestino Nacional Polaco contra Alemanes — que inició el día 1º de agosto de 1944 la lucha abierta contra el ocupante.

El movimiento subterráneo y la guerra de guerrillas son las formas de lucha contra el enemigo que se desarrollaron recién durante la segunda guerra mundial.

Los orígenes del Ejército Clandestino Nacional Polaco se remontan hasta el septiembre del año mil novecientos treinta y nueve, cuando en la heroica Varsovia que aún se defendía fueron impartidos las órdenes de pasar el Ejército a la conspiración.

A mediados del año mil novecientos cuarenta y cuatro el estado del Ejército Clandestino Nacional Polaco llegó a la cifra jamás consignada en la historia del mundo de cuatrocientos mil soldados, lo que constituye el 0,6% de la población. Para hacer una comparación cabe notar que hace poco la China nacionalista hizo saber al mundo que tenía trescientos mil guerrilleros, por consiguiente 0,013% de la población.

El Ejército Clandestino Nacional Polaco, durante los cinco años de su existencia, contribuyó poderosamente para la victoria de los Aliados Occidentales realizando reconocimientos, guerra de guerrillas, acciones tendientes a desviar la atención del enemigo y sabotajes ponderables.

Si se toma en consideración el que Polonia abarcaba en su extensión el terreno de operaciones, y más tarde aquel de etapas del frente alemán, siendo por lo tanto el sistema nervioso del frente oriental, y que llevando en este terreno la lucha corriente inmovilizaba al enemigo trescientos mil soldados y era dueña de líneas de comunicación, tiene que llegarse a la conclusión de que su contribución a favor del frente oriental era inmensa.

El cuatro de enero del año mil novecientos cuarenta y cuatro, el Ejército Rojo cruzó la frontera oriental de Polonia y se encontró con las divisiones movilizadas del Ejército Clandestino Nacional Polaco que luchaba contra el enemigo común. Los destacamentos del Ejército Clandestino Nacional Polaco establecieron inmediatamente enlace con los comandantes y, forzosamente, colaboraron con ellos en los campos comunes de batalla.

Así ocurría en Volinia, en Lwów, Vilno, Nowogrodek, Lublin, y Białystok.

El Ejército Rojo aceptó complacido la irremplazable ayuda del Ejército Clandestino Nacional Polaco en el campo de batalla, pero, inmediatamente después de establecerse en el terreno, recurriendo a astucia y traición, desarmó a sus nuevos compañeros de armas, sus aliados de ayer; luego siguieron los fusilamientos según el sistema de Katyn, ahorcamientos de los soldados como a los criminales, y su deportación a los campos de concentración en el interior de Rusia en donde, según los cálculos de especialistas, siguen permaneciendo hoy veinte millones de personas aproximadamente, o sea el 10% de la población de las Repúblicas Socialistas Soviéticas Rusas.

No obstante estas tribulaciones, Polonia no dejó de luchar por su independencia, y sus soldados sangraron en los campos de batalla de

(Continuación en la página 2)

Z POEZJI POWSTANIA

Polake na łup wachniemiendo barbarzyńcy
 c.Łwów, za swą niegrzeczność barzyczę
 twarzą w twarz walki, a niechaj się polno-
 wój, a niechaj się polno, a niechaj się polno,
 nowoj niewoli. Zdradzona i bezbronne
 miasto patrzyło, jak tysiące najlep-
 szych jego dzieci wywożono do Rosji,
 resztę, ograniczoną z mienia, skazywano
 na talarzkie i poniewierkie, zezwalając
 jej w drodze łaski, na "repatriację" do
 Polski.

Ale dziś, gdy konflikt zachodu ze
 wachodem dąży do nieuchronnego star-
 cia, serca Lwowian rozsiarzanych po świe-
 cie blija nowa wiara, że bogaty Poser
 krwi nie poszedł na marne i miasto Ros-

Tydzień w polityce międzynarodowej

Olenywa w Korei trwa.

Wielka konferencja wojsk O. N. Z. w Korei, której punktem zwrotnym było lądowanie w Inchon czyni dalsze postępy. Alianci zajęli część stolicy Korei, Seul i w walkach ulicznych zbliżają się do centrum miasta. Po zajęciu przedmieścia Yongdunpo przeważa głównie połączenie kolejowe komunistów z południem.

Na froncie południowym Amerykanie posunęli się daleko włąb w kierunku na Seul i znajdują się obecnie 100 kilometrów na północny zachód od Taegu. W ten sposób odległość między wojskami południowymi i walczącymi w rejonie stolicy, gdzie zajęto w kierunku na południowo-wschód Suwon — zmniejszyła się do odległości niespełna 130 kilometrów.

W przyczółku mostowym Inchon-Seul-Suwon, który stale się poszerza, lądowały nowe posiłki. Oddziały południowo-koreańskie lądowały na wysokości 38 równoleżnika.

Gwarancje trzech mocarstw dla Niemiec i zniesienie stanu wojny.

Trzy mocarstwa zachodnie "będą traktowały wszelkie ataki na Niemcy zachodnie lub na Berlin z czepkliwością strony za atak na nich samych". Jest to zastosowanie odnośnie Niemiec zachodnich zasad Paku Atlantyckiego i Paku Rio de Janeiro. Jednocześnie postanowiono "podjąć konieczne kroki ustawodawcze dla położenia kresu stanowi wojny z Niemcami".

Doniosłe te decyzje wielkiej trójki zapadły na konferencji w Nowym Jorku i ogłoszone zostały w komunikacie opublikowanym jednocześnie w Nowym Jorku i we Frankfurcie.

Dalsze decyzje obejmują zgodę na ustanowienie federacji siły politycznej i na ustanowienie niemieckiego ministerstwa spraw zagranicznych oraz nawiazanie przez Niemcy stosunków dyplomatycznych z innymi krajami. Ograniczenia rozmiarów statków budowanych na eksport — zostają zniesione. Niemcom wolno będzie produkować więcej stali niż do tej pory, o ile to ułatwi wysiłek obrony Zachodu. (Obecna granica wynosiła 11.100.000 ton rocznie).

Decyzje "stanowią wielki krok w kierunku stopniowego powrotu Niemiec jako partnera do Europy zachodniej" — dodaje komunikat.

Odroczenie decyzji o wojsku niemieckim.

Komunikat pomija milczeniem sprawę włączenia jednostek niemieckich do sił zbrojnych Zachodu, przeciw czemu opowiada Francja. Sprawa ta będzie przedmiotem dalszej dyskusji.

Podobnie jak wielka trójka, również Rada dwunastu ministrów atlantyckich, pominięła milczeniem sprawę niemieckich jednostek wojskowych w komunikacie, który ujawnił, że obrady zostały odroczone dla umożliwienia ministrom naradzenia się ze swoimi rządami nad zagadnieniami związanymi ze stworzeniem wspólnej armii dla obrony Europy. Ministrowie tymczasem wyrazili aprobatę dla idei stworzenia takiej zjednoczonej siły zbrojnej w najkrótszym możliwym czasie.

Wprawdzie min. Bevin po uzyskaniu nowych instrukcji z Londy-

nu, wyraził zgodę na zasadę włączenia jednostek niemieckich do tej armii, ale francuski minister spr. zagr. Schuman podtrzymał swe opóźnione stanowisko. Achenso próbując nakłonić Francję do zmiany stanowiska w tej sprawie.

Według wiadomości ze źródeł międzynarodowych, W. Brytania zgodziła się na użycie jednostek niemieckich pod trzema warunkami, które zostały przez Achenso przyjęte: 1) najpierw utworzona będzie wspólna armia dwunastu państw atlantyckich dla obrony Europy zachodniej i dopiero później włączone zostaną do niej jednostki niemieckie; 2) tworzenie tych jednostek poprzedzi ustanowienie wspólnego dowództwa wojskowego, które będzie sprawowało kontrolę międzynarodową nad jednostkami niemieckimi; 3) uzbrojenie wojsk państw zachodnio-europejskich musi być pierwszeństwem przed uzbrojeniem jednostek niemieckich.

Francja do tej pory nie godzi się nawet na zasadę włączenia jednostek niemieckich.

Ze strony amerykańskiej podkreśla się, że nigdy nie było zamiaru natychmiastowego przystąpienia do zbrojenia Niemiec. Chodzi o to, by przyjęcie zasady pozwoliło na przystąpienie do wypracowania odpowiednich planów. Nieoficjalnie oblicza się w kołach amerykańskich, że potrzeba będzie od roku do dwóch na rekrutację, wyposażenie i włączenie jednostek niemieckich do siły obronnej bloku atlantyckiego.

Dwunastu ministrów dyskutowało również obszernie sprawę wspólnego naczelnego dowództwa. Sądzi się, że mianowanie naczelnego wodza, na które to stanowisko upatrzony jest gen. Eisenhower, nastąpi dopiero po stworzeniu armii, którąby dowodził. W bliskiej przyszłości natomiast mianowany będzie szef sztabu, którym prawdopodobnie będzie również Amerykanin.

USA proponują 100-tysięczną armię ONZ.

Piąte zgromadzenie ogólne 59 członków ONZ, rozpoczęło obrady w cieniu wojny koreańskiej i niebezpieczeństwa nowych aktów zbrojnej agresji.

Do najważniejszych zagadnień, które będą przedmiotem dyskusji należą: 1) wniosek USA o utworzenie siły zbrojnej ONZ, 2) sprawa reprezentacji Chin komunistycznych w ONZ, 3) oskarżenie Rosji przeciw USA, że wysłanie floty amerykańskiej w rejon Formozy jest aktem agresji w stosunku do Chin, 4) sprawa stosunków dyplomatycznych z Hiszpanią, 5) los niemieckich i japońskich jeńców wojennych w Rosji.

Centralnym punktem obrad będzie wniosek USA o stworzeniu siły zbrojnej ONZ, zdolnej do szybkiego działania w wypadku nowej agresji.

Plan amerykański przewiduje: 1) wyznaczenie przez wszystkie państwa kontyngentu wojskowego, stojącego do dyspozycji ONZ, tak, aby wspólna armia w sile 100.000 ludzi mogła bez większej zwłoki być wysłana wszędzie, gdzie zachodzi potrzeba; 2) stworzenie t. zw. "patrolu pokojowego" t. j. komisji obserwatorów i niewielkich oddziałów wojskowych, mogących natychmiast udać się tam, gdzie grozi agresja; 3) zapewnienie, że Zgromadzenie może być zwolane w ciągu 24 godzin dla uchwalenia wysłania "pa-

trołu pokojowego" czy innych oddziałów pokojowych; 4) ewentualnie również stworzenie Legii Cudzoziemskiej N. Z., złożonej z ochotników krajów, które nie należą obecnie do ONZ (Niemcy, Włochy, Japonia, Korea itd.).

Próba ominięcia sowieckiego "veto".

Plan amerykański oznacza w praktyce całkowitą przebudowę ONZ, gdyż Karta zastrzega podejmowanie akcji przeciw napastnikowi dla Rady Bezpieczeństwa. Ponieważ jednak veto sowieckie uniemożliwiłoby akcję Rady, nie ma innego sposobu, jak przetrzepienie ciężaru na Zgromadzenie. Wprawdzie może ono tylko "zaalecać", a nie nakazywać członkom podjęcie jakiejś akcji, ale Amerykanie uważają, że zaalecania dwu trzecich Zgromadzenia będą równie skuteczne w praktyce, co uchwały Rady.

U podstaw planu amerykańskiego jest również fakt nieudania się prób uzyskania oddziałów lądowych innych krajów do walki w Korei. Po prawie trzech miesiącach wojny, Amerykanie walczą nadal prawie sami wraz z garstką żołnierzy brytyjskich. Obietnice różnych krajów pozostały obietnicami. Dlatego USA chcą stworzenia efektywnej siły międzynarodowej, która by mogła być użyta bezwzględnie.

Nadchodzące tygodnie wykazą, jakie są szanse realizacji planu amerykańskiego, który może na trwałe na opór ze strony państw niechęcych się konkretnie angażować.

Sowieci oskarżeni o wyniszczenie jeńców wojennych.

Mimo spóźnionych przedstawień Sowieci, Malika, Zgromadzenie ONZ uchwaliło włączyć do tematów obrad sprawę zaginionych w Rosji jeńców wojennych niemieckich i japońskich.

Rosja sowiecka twierdzi, że repatriowała wszystkich jeńców niemieckich i japońskich z wyjątkiem małej liczby, oskarżonych o zbrodnie wojenne.

Oświadczenie sowieckie w tej sprawie ogłoszone na początku b. roku wywołało poruszenie w obu zainteresowanych krajach. Zarówno Niemcy jak i Japonia twierdzą, że olbrzymie ilości ich rodaków nie powróciły z niewoli i wszelki ślad po nich zaginął.

Stany Zjednoczone proponują oskarżyć Rosję o wymordowanie 1.500.000 jeńców wojennych w obozach koncentracyjnych.

(c. g.)

Ludność Niemiec wobec remilitaryzacji

(CHIP) Jeden z niemieckich instytutów badania opinii przeprowadził dn. 15 i 16 sierpnia (dla porównania) ankietę o potrzeby armii niemieckiej i ankietę w zachodnich Niemczech.

63 proc. zapytywanych oświadczyło, że uważają za konieczne utworzenie wspólnej armii europejskiej, 20 procent odpowiedziało przecząco.

Na pytanie, czy w razie wojny mocarstwa okupacyjne będą musiały liczyć na pomoc Niemców, potakująco odpowiedziało 77 proc. Niemców, przecząco 10 proc., reszta dała odpowiedzi wymijające.

Na pytanie, czy zachodnie Niemcy powinny wziąć udział w tworzeniu armii europejskiej, 46 proc. zapytywanych odpowiedziało twierdząco, 40 proc. przecząco.

54 proc. tych, którzy na to pytanie odpowiedział twierdząco, wypowiada się przeciw poborowi do wojska. Sądzą oni, że znajduje się dostateczna ilość ochotników.

Tych, którzy wypowiedzieli się przeciw udziałowi Niemiec w armii europejskiej, zapytywano dodatkowo, czy wypowiadaliby się za tym, gdyby Niemcy miały być zwrócić ziem wschodnich. 32 proc. odpowiedziało, że tak, 62 proc. oświadczyło, że nie.

ZEGARMISTRZ

ROMAN CZAJKOWSKI

poleca się Rodakom gwarantując solidność, taniość, szybkość naprawy zegarków

Nowootwarta Pracownia czynna codziennie od 9 do 19.

OKAZYJNE KUPNO

I SPRZEDAŻ ZEGARKÓW

CANGALLO 1112

L. Piętko - Pokój 2

Wjeżdża poprzec "Tienda Juancito"

T. E. 35-8622

System kontroli sowieckiej w Chinach

Fakt pełnego opanowania Chin przez komunistów chińskich uświadłano w niektórych kołach na Zachodzie, chociaż skutkiem złudnym rozumowaniem, że komunistami typu sowieckiego będzie zawsze obcy odmienność mentalności chińskiej i że próba ich podległości Mao-tse stanowi niebezpieczeństwo dla Chin, nie należy się chińskim Titem, że zatem w konsekwencji Chin przysparza Rosji więcej kłopotów aniżeli pożytku. Jest rzeczą interesującą przyjrzeć się, w jakim stopniu i w jakim tempie wypływa na wieki wieki umacniania się w Chinach i jakich metod używa Rosja dla opanowania powołanego kolosa chińskiego.

Zwykle prawa emigracyjna rosyjska ("Czasowoj") maj 1950 1950 r.) podaje szereg szczegółów, ilustrujących to zagadnienie i stwierdzających, że Sowiety w znacznym stopniu opanowały wojskowe, polityczne i ekonomiczne życie "suwerennej chińskiej republiki narodowej".

W tej chwili przy stabilizacji czerwonej armii chińskiej znajduje się z grona 500 oficerów sowieckich, którzy w znacznej części zakwaterowani są w byłym wojskowym francuskim arsenale w Tien-tai-nie. Natomiast główna kwatery sowieckiej znajdują się w Tien-tai-nie, General. Aleksander Winkow, którego kwatery do niedawna znajdowały się w Urdzie (Ulan-Bator) w Mongolii Zewnętrznej, przeszedł ją o 100 km na południowy wschód do Kalgana w Wewnętrznej Mongolii i w ten sposób znalazł się ze swym sztabem w odległości zaledwie 200 km od Pekinu.

Równocześnie morska kwatera viceadmirała Kłobowskiego została zamalowana w Czufu na półwyspie szantungskim. Porty północne zostały całkowicie oddane pod kontrolę sowiecką, a wśród nich Wei-Hai-Wei (obwarowany ogniem przez Anglików) i Tsin-dao (obwarowany ogniem przez Niemców). Natomiast porty południowe — Szanghaj, Fuzan, Amoy i Swatow znajdują się w rękach komunistów chińskich.

Sowieci dostarczają ostatnio Chinom znacznych ilości broni i intensywnie szkolą armię chińską.

Ukończono obecnie przekazywanie ko-

munistom broni japońskiej z Mandari i oddane m. in. 150 samolotów bojowych. W ciągu ostatnich miesięcy w Portu Arthur odebrano 120 pociągów z materiami wojennymi dla Chin, przy czym rozdzielone tej broni zajmuje się specjalna misja sowiecka w Pekinie.

W drugiej połowie 1949 r. w Chaba-powiku ukończyła szkołę oficerską 1000 uczniów chińskich. Kadeci marynarki czerwonej szkolą się na Koresi, a artylerzyści w Dajrenie. W Portie Arthura i w Rajonie w ciągu okresu 1947 do 1949 przeszło przeszkolenie 15.000 oficerów i podoficerów chińskich.

Rosja nie zapominała oczywiście o chińskim NKWD. Organizmowi Kan-Szaga, członka chińskiego Politburo, który przeszedł przeszkolenie w Moskwie.

W ciągu r. 1950 Chiny wysłały 100.000 młodzieży chińskiej do Rosji na przeszkolenie w różnych dziedzinach.

W Pekinie wszystkie sprawy natury ekonomicznej rozstrzygane są przede wszystkim przez sowieckich "doradców". A nawet w władzach miejskich większych miast organizują oni sztaby miejskie. Ministerstwo kolei w Pekinie jest całkowicie opanowane przez sowieckich "speców", którzy zresztą w krótkim czasie odnowiali i naprawiali sić dróg kolejowych i szos o strategicznym znaczeniu.

W pobliżu Tsin-dao, położonego o 300 km na zachód od Tsin-dao na półwyspie szantungskim, ekipa, złożona z 300 sowieckich inżynierów i techników, buduje olbrzymie nowoczesne lotnisko. Projektowała sić lotnisk dla Rosji latwiej przebiega przez to olbrzymie obciążenie ku Pacyfiku.

Opanowywanie Chin przez Sowietów i gwałtowny napór, wyrwany na północno-wschodnią Azję, a zwłaszcza wojna koreańska, obudziły też wapienia zachodnich polityków do słubnych narzeń o jakiegokolwiek samodzielności polityki chińskich komunistów. Wątpliwości budzi jedynie pytanie, czy przesłuchanie to nie nastąpiło zbyt późno, jeśli chodzi o sprawy kontynentu azjatyckiego.

"Johnson chciał wojny przewencyjnej"

Waszyngton. — Jednym z głównych powodów udzielenia przez prez. Trumanowi dymisji sekretarzowi obrony Johnsonowi, było opowiadanie się Johnsona za wojną przewencyjną.

Also, który prowadził od miesięcy gwałtowną kampanię przeciw Johnsonowi na tle jego polityki oszczędności wojennych, nie uważa, by dymisja jego pozostała w związku z tego rodzaju zarzutami. Truman zdecydował usunąć Johnsona, gdy ustalił, że prowadzi on kampanię przeciw Achenso, z drugiej zaś strony, gdy przekonał się, że w rozmowach prywatnych Johnson głosił, że wojna jest nieunikniona i dawał do

zrozumienia, iż należy podjąć wojnę przewencyjną. Istnieją nawet dowody, że głównie przemówienie ministra marynarki Matthews na rzecz wojny przewencyjnej było inspirowane przez Johnsona.

Truman nadal jeszcze wierzy, że wojna powszechna może być uniknięta i odnosi się ze wstrętem do idei wojny przewencyjnej.

Zdaniem Alsopa polityka zalecana przez Mac Arthura i Johnsona w sprawie Formozy jest obecnie pogorszona, a nowa ekipa Truman-MacArthur-Achenso nie będzie kierowała się przekonaniem, że wojna jest nieunikniona.

Po Francji - Belgia wysiedla polskich komunistów

Radio warszawskie ujawniło we wtorek, dn. 12 bm., że władze belgijskie "idąc śladem władz francuskich i podporządkowując naszym mocodawcom amerykańskim" rozpoczęły aresztowania wśród emigrantów. Wśród aresztowanych znajdują się również Polacy, którym wręczono nakazy wysiedlenia z granic Belgii.

Równocześnie w środę dn. 13 bm. odbyło się w Warszawie demonstracyjne powitanie 47 agentów kompartii, wysiedlonych z Francji za działalność wyrotową. Wyjechało ich z Francji 49 i dwaj najwidoczniej otrzymali misję pozostania gdzieś na drodze.

Na dworcu w Warszawie zja-

wili się tłumnie przedstawiciele rozmaitych reżymowych organizacji. Wysiedlonych witali przedstawiciele związków zawodowych. Oczywiście, nie obyło się bez licznych okrzyków na cześć Rosji, jako "ośrodku pokoju", i Stalina jako "chorążego pokoju". Wznoszono również okrzyki na cześć Bieruta i Thoreza.

Moskiewskie "Izwiestia" dopatrują się łączności między aresztowaniami i wysiedleniami komunistów (w większości byłych uczestników walk w Hiszpanii) a wizytą marsz. Montgomery'ego w rejonie Pirenejów i przeprowadzoną tam przez niego konferencją z francuskimi i hiszpańskimi oficerami.

Ludzie, którzy wrócili z Warszawy planują rozruchy

Komuniści próbują wywołać poważne niepokój społeczny w W. Brytanii, a w organizacji stworzonej specjalnie w tym celu, biorą udział "ludzie, którzy właśnie powrócili z Warszawy, z konferencji z ich przyjaciółmi z Kominformu" — przeszedł Izbę Gmin minister pracy Isaacs w czasie debaty dn. 15 bm.

Natychmiast po rozpoczęciu wczorajszego posiedzenia Izby, minister Isaacs złożył oświadczenie stwierdzające: "Zmuszony jestem przestrzec Izbę i kraj, że informacja, jakie ukazywały się ostatnio w prasie o zamiarach wywołania poważnych niepokojów pracowniczych w W. Brytanii, nie są pozbawione podstaw".

Min. Isaacs podkreślił, iż dzieje się to w chwili, gdy żołnierze bry-

tyjscy wystawieni są na niebezpieczeństwa w Korei i należy za niebezpieczeństwo dla nich dostawy i wsparcie. Mnożą się dowody na to — oświadczył min. Isaacs — że powstaje w W. Brytanii organizacja, złożona głównie z ludzi, którzy odegrali wybitną rolę w poprzednich strajkach nieoficjalnych. Są wśród nich ludzie wydani z ich związku za działalność antyzwiązkową oraz ludzie, którzy właśnie powrócili z Warszawy, a zebrania z ich przyjaciółmi z Kominformu.

Odpowiadając p. Edenowi, który stwierdził, iż oświadczenie ministra pracy jest najpoważniejszym oświadczeniem, złożonym w Izbie w czasie pokoju — min. Isaacs zapowiedział, iż w razie konieczności rząd przedłoży parlamentowi odpowiednie ustawy.

Nowootwarta Pracownia Zegarmistrzowska-Jubilerska W. ONYSZKIEWICZ

Przyjmuje wszelkiego rodzaju reparacje zegarków, budzików, pracując nowoczesnymi maszynami.

Wykonuje się również prace jubilerskie po cenach przystępnych

Sklep: MORON, F. C. O. — RIVADAVIA 17769 — T. E. 659-1776

Przyjmuje się również w domu w soboty i niedziele

MORON, F. C. O. — LUIS GAEBERLER 754 — T. E. 659-0802

Collectivo 216

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor creases and discoloration, characteristic of old paper. There is no text or other markings on the page.

Życia Towarzystwa

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Polskich w Argentynie

Komisia Odceptywa zaprasza Kolegów na następujące odcepty, które odbędą się w lokalu S.I.T.P., c. Balcace 621, p. I:

I — w piątek, dnia 6.X.1950, godz. 19.30, kol. inż. Ostrowski wygłosi odcepty pod tytułami: "MISIONES — KRAJ I LUDZIE" (po powrocie z dużej wyprawy w Misiones).

II — w piątek, dnia 20.X.1950, godz. 19.30, kol. dr. inż. J. Łaszkowski wygłosi odcepty pod tytułami: "HISTORIA MELIORACJI W EUROPIE".

Głosie mile widziani.

RODZINA TECHNICZNA zaprasza członków S.I.T.P. wraz z rodzinami i znajomymi na wieczór towarzyski dnia 7.X.1950 (w sobotę, który odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia, ul. Balcace 621, p. I. Tańce przy orkiestrze "Sirena" punktualnie o godz. 24 (rozporządzenie policyjne). Wstęp dla gości wyłącznie zaproszeni lub bezpośrednio wprowadzonych przez członków S.I.T.P. Zapowiedzi, środy i piątki, od godz. 19.30 do 20.30. Wstęp dla członków S.I.T.P. \$ 2.-; dla wprowadzonych gości \$ 5.-.

Podziękowanie

Związkowi b. Wojskowych i O. O., Kolu Polek, Księżu Malinowskiemu, wszystkim przyjaciółom oraz znajomym i nieznajomym, którzy dopomogli nam i pomagają moralnie i materialnie do przetrwania ciężkich chwil po śmierci mego śp. Zygmunta Bieleckiego, tą drogą składamy najserdeczniejsze podziękowanie.

PMS poszukuje terenu na kolonie letnie

Zarząd PMS podejmując obecnie próbę zorganizowania kolonii letnich dla dzieci, poszukuje odpowiedniego na ten cel terenu. Teren winien spełniać następujące warunki: 1) położenie w okolicy górskiej i zalesionej, 2) powierzchnia co najmniej 4 ha, 3) woda do picia na miejscu lub w pobliżu oraz woda do kąpiel w niedalekiej odległości, 4) łatwy dojazd do miasta lub pobliskiej większej miejscowości, 5) niski lub co najmniej umiarkowany koszt wynajmu. Osoby, którym byłoby cokolwiek wiadomo o tego rodzaju terenach, proszone są o ich przekazanie zgłaszając na adres: Sección Cultural "Macierz Szkolna", Av. Leandro N. Alem 641, Buenos Aires.

Związek Polski Quilmes — Nadzwyczajne Walne Zebranie

Zarząd Związku zwołuje na dzień 30.9.1950, sobota, Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków. Omawiana będzie sprawa budowy domu w związku z niedojściem do skutku połączenia się Związku w Quilmes i Berazategui. Z uwagi na ważność sprawy uprasza się o udział wszystkich członków.

Zabawa Wiosenna z Przedstawieniem w Ognisku Polskim

Dnia 7 października 1950 r. o godzinie 21 odbędzie się w Ognisku Polskim przy ulicy Gorriti 3972 Wielka Zabawa Wiosenna oraz przedstawienie teatralne pod kierownictwem p. Rosiaka Bronisława. Do tańca przygrywać będzie orkiestra p. Sanetty. Na powyższe zaprasza wszystkich rodaków.

Biblioteka Towarzystwa Polskiego w Rosario

Zarząd Tow. Polskiego przy ul. San Nicolas 931 w Rosario, podaje do wiadomości całej Kolonii Polskiej w Rosario i okolicy, że biblioteka w naszym Towarzystwie jest czynna każdej środy od godziny 7 do 8 wiecz.

Zabawa w Comodoro Rivadavia

Zarząd Towarzystwa Polskiego w Comodoro Rivadavia zaprasza wszystkich członków i sympatyków na Wielką Zabawę Wiosenną, która odbędzie się w lokalu Towarzystwa Dom Polski w Comodoro przy ulicy ing. Huergo 831, w dniu 7 października 1950 o godz. 22-giej. Poraz pierwszy od dłuższego czasu, do tańca przygrywać będzie znana orkiestra "Ortis". Zabawa w programie mieści noc niespodzianek.

Świątelnica Polskiej Macierzy Szkolnej w "Ognisku Polskim"

Najbliższa świątelnica PMS czynna będzie w niedzielę dnia 1 października w godz. 15-19, przy ulicy Gorriti 3972, w sali Tow. Ognisko Polskie, uprzednie udzielenie na ten cel.

Wielka zabawa z przedstawieniem w Towarzystwie Polskim w Dock Sud

Zarząd Tow. Polskiego w Dock Sud urządzi wielką zabawę z przedstawieniem w sobotę dnia 7 października br. o godzinie 21 punktualnie, we własnym lokalu przy ul. Billingham 1767, Dock Sud. Amatorski zespół teatralny pod kierownictwem p. Piotrowskiego odegra sztukę w języku polskim. Zarząd Towarzystwa Polskiego w Dock Sud zaprasza wszystkich członków i sympatyków wraz z rodzinami. Program będzie podany w następnym numerze.

Zabawa w Berazategui

Zarząd Tow. Polskiego im. "Gen. Wł. Sikorskiego" zaprasza P. T. Członków i Sympatyków wraz z Rodzinami na zabawę, która odbędzie się w salonie "La Esperanza", c. Pueyrredón 70 (San Francisco) w Berazategui, dnia 7 października 1950 r. Początek zabawy o godzinie 21. Bufet we własnym zakresie. Przygrywać będzie orkiestra "Jazz Union". Czysty dochód na budowę Domu Polskiego "Gen. Wł. Sikorskiego".

UWAGA: Gdyby w dniu zabawy padał deszcz, zabawa odbędzie się za trzy tygodnie, t. j. 27 października 1950 r.

Wielka zabawa Stowarzyszenia Rzemieślników i Pracowników Polskich w Argentynie

Zarząd Stowarzyszenia Rzemieślników i Pracowników Polskich w Argentynie ma zaszczyt prosić Sz. P. Członków oraz Sympatyków Stowarzyszenia na wielką zabawę, która odbędzie się dnia 30 września br. o godzinie 21 w salonie Towarzystwa Bartosza Głowackiego, c. Curupayti 2383, Valentin Alsina. Do tańca będzie przygrywała znana orkiestra "Jazz Union" ze słynnym akordeonistą p. Sosnowskim. Bufet obficie zaopatrzony.

POLSKIE SŁY ZEROWNE W DRUGIEJ WOJNIE ŚWIATOWEJ

ARMIA KRAJOWA

jest do nabycia

w Składnicy Książki Polskiej

Avenida LEANDRO ALEM 641 — Buenos Aires

CENA 76 pesos.

RADOŚĆ DLA WASZEJ DZIATWY!

Przedstawienie p. t. "JAS I MALGOSTA" (w języku hiszpańskim) oraz tańce i deklamacje dzieci polskich, jak również WIELKA ZABAWA DLA DZIECI pełna atrakcji i niespodzianek, odbędzie się staniem Polskiej Macierzy Szkolnej w niedzielę dnia 22 października br. o godz. 15 w sali Towarzystwa im. Bartosza Głowackiego przy ul. Curupayti 2383, Valentin Alsina. Wstęp dla dzieci bezpłatny. Orkiestra. Bufet. Dorosli \$ 4.

BIURO ADWOKACKIE

Dr. ROMAN CIECHANOW

Dr. ROBERTO ROIS

Uzyskiwanie metryk i dokumentów z Polski — Sprawy cywilne, i handlowe, spisywanie umów, zakładanie i rejestracja przedsiębiorstw. — Sprawy w Sądach Federalnych, Ustawodawstwo. — Kupno i sprzedaż nieruchomości. — Tumaczenia, Pracy. — Ślub, separacje, paszporty "no-argentine".

Godziny przyjęć: od 10-tej do 12-tej i od 15-tej do 19-tej, w sobotę od 15-tej do 16-tej.

MAIPU 231, pierwsze piętro

KRONIKA

Stowarzyszenia Rzemieślników i Pracowników Polskich

Pośrednictwa Pracy. — Stowarzyszenie prowadzi codziennie dyżury pośrednictwa pracy w lokalu Związku Polaków na L. N. Alem 641 w godz. od 10 do 12 i 15 do 19 z sobotą włącznie. Apeluje do wszystkich Polaków o nadsyłanie wiadomości o wolnych pracach telefonicznie na telefon 31 - 0587 lub osobiście.

Udzielamy także informacji mieszkaniowej w związku z tym prosimy o zgłaszanie wolnych mieszkań. — Prosimy również o zawiadomienie po każdorazowym wynajmie mieszkania.

Udzielamy również porad prawnych, emigracyjnych i przyjmujemy wszelkie rodzaje zgłoszeń w sprawach handlowych, oraz zamówienia na drobne roboty drukarskie, jak wystawki, reklamy, odbijanie na powielacz. — Przyjmujemy również zegarki do naprawy.

WOLNE MIEJSCA

Szewcy, kamasznicy, Malarze, Mechanicy-Dieselowie, kierownik warsztatu, praca w górach Cordoby, Tokarze, Dieselowcy-mechanicy, Tkacze na włóknę. Panie zamieszkałe w pobliżu Quilmes do robienia abasorów. Spawacze autogeneracji elektrycznością. Odlewacze żelaza.

Sportowy. Przy Stowarzyszeniu istnieje urzędowa sekcja sportowa. Zwracamy się do sportowców o poparcie naszego wysiłku i jak najliczniejsze wzięcie udziału. Ze strony władz argentyńskich mamy zapewnioną daleką idącą pomoc. Zapisy przyjmuje Sekretariat Stowarzyszenia w godzinach dyżurów.

Zaległe składki. — Przypominamy Panom Członkom o zaplaceniu zaległych składek. Z przyczyn kreski musimy stwierdzić, że obecne wpływy ze składek są bardzo minimalne.

Choroby żołądka, jelit, odbytnicy, wewnętrznej. Promienie X.

Dr. Sanchez Aizcorbe

PARAGUAY 1365

T. E. 41-4207

Od godziny 10 do 12 i od 15 do 19

Dr. Anna Neumann

Lekarka

Dyplomowana przez tut. Uniwersytet

Udziela porad lekarskich

OLIVOS, MARTINEZ, SAN ISIDRO

i okolice

Na wezwanie telefoniczne:

T. E. 741-3050.

Lekarz w Montevideo

Dr. CESAR SUM

Choroby serca, płuc, żołądka, wątroby, reumatyzm i choroby weneryczne.

c. SAN JOSE 825 p. 2 — Tel. 94221

Mówi się po polsku

SPECJALISTA CHOROBY

NERWOWYCH, UMYŚLOWYCH I SEKSUALNYCH

Dr. Adolfo Wainer

LEKARZ - PSYCHIATRA

Przyjmuje we wtorki, czwartki i soboty od godz. 13 do 15; w inne dni po uprzednim uzgodnieniu.

CHARCAS 2652 T. E. 78-1804

AKUSZERKA POLSKA

Dyplomowana przez Uniwersytet

w Pradze i Buenos Aires

Filomena Beneš Bilek

Przyjmuje codziennie od godziny 9 rano do 8 wieczorem; w niedziele — dzień.

LIMA 1217 T. E. 23-3389

Restauracja i Hotel

"Dom Słowiański"

Bandurski & Sara

Przyjmuje się pensjonistów. Kuchnia europejska. Napoje krajowe

wybornego gatunku

Avda. LEANDRO N. ALEM 1044

Buenos Aires

Dr. Helan Jaworski

Były lekarz osobisty Ministra

Ignacego Praderewskiego

Dyplomowany przez 4 Uniwersytety:

Lwów, Paryż, Lima, Madryt

Przyjmuje:

we wtorki, czwartki i soboty

od godziny 17 do 19

CHARCAS 2652

T. E. 78-1804 T. E. 38-0665

NABOŻENSTWA POLSKIE

NIEDZIELA, 1-go PAŹDZIERNIKA

Godzinki o 9.30. Asperges. Msza św. (za wszystkich poległych żołnierzy A.K. — Armii Krajowej), Kазanie, Błogosławieństwo. W kościele Chrystusa Zbaw. na Val. Alsina — Industrialne: Viamonte y Rivadavia o godz. 11-tej. W kościele Libañakina na Villa Lynch — San Martin o godzinie 11. W kościele paraf. w Berisso o godzinie 11.

NABOŻENSTWA W ROSARIO:

1-go października — w kościele paraf. "de Merced" (Saladillo) — o godz. 10-tej.

Nabożeństwa w Berazategui, Quilmes, Villa Dominico i okolicy: Codziennie Msza św. o godz. 9. W niedzielę: w Berazategui o godz. 9.30, w Villa Dominico o godz. 11, w Quilmes o godz. 12.15.

Kancelaria duszpasterska czynna jest codziennie rano przed południem (Rivadavia 365, Quilmes). W niedzielę, dnia 1 października br. o godz. 18, w sali parafialnej w Quilmes (Rivadavia 365) odbędzie się zebranie tutejszych Komitetów Kościelnych: Berazategui, Quilmes i Villa Dominico.

Za spokój duszy

ś. † p.

ZYGUMTA BIELECKIEGO

zmarłego 24.7.50, odprawiona będzie Msza św. żałobna w Kościele del Culto Divino, Av. San Martin 4630 (róg ul. Azias — 1 kwadra od Cabildo) dnia 7.XI.1950, o godzinie 10, na którą zaprasza

Zona i dzieci

Adresy Instytucji Polskich na całym świecie

znajdziesz w

ROCZNIKU POLONII ZAGRANICZNEJ

na rok 1950

CENA 20 PESOS

SKŁADNICA KSIĄŻKI POLSKIEJ

Av. Leandro Alem 641 - Buenos Aires

PICCARDO Y CASTRO NEVARES

D. W. Dziekanowski

KANCELARIA ADWOKACKA

Sprawy cywilne, pracy, handlowe, spadkowe, małżeńskie, sporządzanie umów, pełnomocnictw i kontraktów, porady z zakresu prawa argentyńskiego i polskiego. Biuro Tumacacz i metryk. Uzyskiwanie dokumentów w kraju i zagranicą. Tumaczenia dokumentów dla celów urzędowych, oraz opracowania korespondencji prywatnej, handlowej i technicznej we wszystkich językach europejskich.

Przyjście codziennie od 10 do 12 i od 16 do 19, oraz w soboty od 10 do 13

AVENIDA CORRIENTES 222, p. 15

Tel.: 32-0086; 32-3342; 31-2621 BUENOS AIRES

BIURO ADWOKACKIE

Br. F. DYRGALLA Dr. CLEMENTE A. DIAZ

Wszelkie sprawy handlowe, cywilne i karne, oraz sprawy pracy i płacy.

Specjalność: sprawy separacji i rozwodowe.

Ułatwia załatwienie spraw w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Ministerstwie Zdrowia Publicznego i Ministerstwie Pracy (Pomoc pieniężna).

Godziny urzędowania: od 18 do 20

Poniedziałek i środa: wtorek, czwartek, piątek i sobota:

BANFIELD QUILMES

Gra. RODRIGUEZ 2258, T. E. 242-1589 calle ISLAS MALVINAS 267

BIURO PRAWNICZO-HANDLOWE

Dr. MIGUEL ARAYA PIOTR ZALESKI

Adwokat Dyrektor

Sprawy handlowe. Spółki. Kontrakty. Sprawy karne. Spadki. Wypowiedzenia mieszkaniowe. — Zwolnienia, wydalenia i wypadki przy pracy.

SEKCJA:

Licytacje, administracja własności, kupno i sprzedaż

nieruchomości hipoteczne.

Godziny urzędowania od 17 do 20

Biuro: calle BALCARCE 621, piso 1, dpt. 2 — T. E. 33-4575 i 4576

POLSKA KLINIKA DENTYSTYCZNA

CONSULTORIO DENTAL "PAVON"

M. KRUKOWSKIEGO

Dentyści dyplomowani przez tutejszy Uniwersytet

Avda. PRESIDENTE PERON 488 (dawniej PAVON) AVELLANEDA

(4 kwadry od Av. Mitre — naprzeciw stacji)

PRZYJMUJE: w poniedziałki, środy i piątki od godziny 14 do 20

Wstawianie zębów sztucznych — Leczenie — Plombowanie

i wyrzynanie biału.

PORADY BEZPŁATNIE GWARANCJA DŁUGOLETNIA

PŁYTY POLSKIE

WIELKA INOWACJA:

Polki, oberki, kujawiaki, mazurki, krakowiaki, tanga i foxtroty ze śpiewem i bez, oraz wielki wybór wesołych piosenek. Wszystko w wykonaniu najlepszych zespołów polskich w kraju i na obczyźnie. Czerwone maki...

W SOBOTY koncerty reklamowe i wyprzedaż płyt.

PASO 133 (2 kwadry od PLAZA ONCE) od godziny 17 do 20

Informacje: BALCARCE 615, T. E. 33-4575, w godz. od 8-12 i od 14-18

Płyty (nie tłukące się) wysyłamy za zaliczeniem poczt. (contrareembolso)

PIERWSZA POLSKA KLINIKA DENTYSTYCZNA

Dyr. Dr. M. WEINBERG

Lekarz Dentysta ze Lwowa

CORRIENTES 3770 T. E. 79-2244

Pierwszy i jedyny Polak-Dentysta dyplomowany przez Uniw. Argentyński

Rwanie i leczenie zębów biału. Sztuczne, z najlepszego materiału po

cenach przystępnych. Gwarancja długotrwała. — PORADY BEZPŁATNE

Przyjeżdżających z prowincji załatwia się natychmiast

Przyjmuje codziennie od godziny 14 do 20; w niedziele i święta od 9 do 12

U W A G A : Rodacy są załatwiani osobiście przez Dr. W. Weinberga

ZYGMUNT BIALOBRZESKI**TLÓMACZ PRZYSIĘGŁY — TRADUCTOR PUBLICO**

Tłumaczy wszelkiego rodzaju dokumenty z języka polskiego na hiszpański i z hiszpańskiego na polski. Załatwia pełnomocnictwa do Polski i sprowadzanie z Polski metryk legalizowanych. Daje śluby w Urzędach Stanu Cywilnego osobom niemającym języka hiszpańskiego. Udziela porady prawnej ośobiście lub listownie za opłatą 6 pezów.

Przyjmuje codziennie od 9 rano do 9 wieczór,
ulica CHILE 572, 2 piętro, dpt. 9

Telefon 33 (Avenida) 6388

BUENOS AIRES

SŁOWIAŃSKIE BIURO PRAWNICZE

Dr. JOAQUIN PRIETO

JOSE PODREZ

Były Sędzia

Sprawy Administracyjne

Przeprowadza sprawy cywilne, kryminalne i administracyjne. Specjalność: odškodowanie na skutek wypadków przy pracy i wypowiedzenie pracy. Spadki. — Pośrednictwo przy kupnie i sprzedaży interesów i domów.

Godziny przyjęć: od 16 do 19

LAVALLE 1605

T. E. 35, Libertad 3444

BUENOS AIRES

(międzypiętro na prawo)

UWAGA: Wyciąg, legalizacja i tłumaczenia metryk ze wszystkich krajów Europy — dla spensjonowania i uzyskania obywatelstwa.

PIEKARNIA I CUKIERNIA "LA POLONESA"**Feliksa Pyżńskiego**

Poleca Szanownym Rodakom pieczywa i wyroby cukiernicze.

Przyjmuje zamówienia na wesela, zaręczyny i luncha.

P. OBLIGADO 92-94 (wysokość Avda. Mitre 2200) AVELLANEDA

T. E. 22-4923

JULIO GOLDBERG

Adwokat dyplomowany w Warszawie

TRADUCTOR PUBLICO

TLÓMACZ PRZYSIĘGŁY

Tłumacza dokumentów ze wszystkich języków.

Paszporty "NO-ARGENTINO"

LAVALLE 1382, p. 3

Telefon 37-5422

BUENOS AIRES

CHOROBY SKÓRNE — SYPHILIS**Dr. Miguel Finkelberg**

Lekarz Specjalista

Godziny przyjęć: od 16 do 19; niedziele i święta od 9 do 11

Mówi się po polsku

CORRIENTES 5628, p. 1

T. E. 54-7593

Dr. MARIANO RABINOWICZ

LEKARZ SPECJALISTA

Weneryczne. Syfilis. Krew. Oslabienie seksualne. Choroby skórne. Reumatyzm. Nerki. Żółdki. Płuca. Choroby kobiece. Ślepa kieszka. Hemoroidy (bez operacji)

Godziny przyjęć: od 15 do 20; niedziele i święta od 9 do 12.

Mówi się po polsku.

JOSE E. URIBURU 770, piętro 3 (róg Córdoba 2200) T. E. 47-4970

POLSKA KLINIKA DENTYSTYCZNA**Dra. M. Weinberga**

(ZE LWOWA)

(Dyplom Uniwersytetu Argentyńskiego)

Usuwanie i leczenie zębów po cenach przystępnych. — Bezpłatne porady.

Przyjeżdżni z prowincji załatwiani są poza kolejność.

Godziny przyjęć: od 14 do 21; w niedziele i święta od 9 do 12

CORRIENTES 3770

T. E. 68-2244

KANCELARIA ADWOKACKA

STEFAN F. S. HAWLENA

HAROLDO H. A. FERRERO

Mgr. Praw i Adm. Uniwersytetu Jagiellońskiego

Dr. Praw Uniwersytetu w Buenos Aires

Adres: RODRIGUEZ PERA 382, p. 1, C

(1½ kwadry od stacji Callao, Subte Lacroze) Telefon 35 (Libertad) 2207

Godziny przyjęć: 10—13 i 15—19

Soboty 10—13 i (15—17: za uprzednim porozumieniem się telefonicznie)

Wszelkie sprawy prawne w Argentynie, Polsce, U.S.A., Kanadzie, Anglii i Europie Zachodniej. Specjalność: Sprawy pracy, wynagrodzenia w przemyśle i handlu, sprawy małżeńskie, spadkowe, umowy zwykłe i notarialne, spółki, układy pojednawcze, paszporty no-argentyńskie, zarządy cywilne, sprawy policyjne i karne. Uzyskiwanie dokumentów dla obywatelstwa argentyńskiego i spensjonowania.

Przy Kancelarii:

Oddział Rewizyjno-Księgowy oraz Biuro Tłumaczeń i Korespondencji.

INSTITUTO POLICLINICO INTERNACIONAL

Dyrektorzy: Dr. BRIZZIO i Dr. CUTILLO (Lekarze)

Choroby dróg moczowych, weneryczne, skóry, syfilis, krwi, wątroby, żółdki, reumatyzm, żylaki, choroby kobiece, gardła, nosa, słuchu, gruczołów, zachorzenia nerwowe. — Elektroterapia.

Klinika dla Polaków

Dla emigrantów ulgi

Godziny przyjęć: od 9 do 21; w niedziele i święta od 9 do 12

TACUARI 1583

(Plaza Constitución)

DROBNE OGŁOSZENIA

Sprzedam dom w okolicy Lanus. Zgłoszenie c. Libertad 346 — Capital — B. Okulki.

Stolarny instalacyjnych, zesładników i stolarny potrzebą. Warsztat polski. — c. San Blas 6624 — Capital T. E. 67-3421.

Nauzę krawiectwa damskiego za pomocą w gospodarstwie. Umowa na miejscu. Modista c. Montevideo 1901 — Cap.

Odstąpię 4 tereny razem lub pojedynczo w Libertad, Tania, Wiadomości: Lecheria "Slavia" c. Charcas 415 — Cap.

Kupuję wszelkie aparaty fotograficzne, projektorzy kinowe do zdjęć, aparaty do powiększeń, papiery i filmy fotograficzne. Av. San Juan 3070, Capital. T. E. 46-2347.

Sprzedam dwie loty Temperley — San Jose, kwadra od asfaltu — spłata miesięczna \$ 60 każda. Informacje: Guardia Nacional 360 — Antoniewicz.

Ogrodnik-rolnik. — w Góry Cordoby. Zona turystyczna. Ziemia nawadniana, duży rynek. T. E. 33-9959.

Kupię farby ceramiczne do malowania pod glazurę. Zgłosz. c. Chorroarín 177 — naprzeciw Agromonii.

MIESZKANOWE

Shukam pokój w rejonie Florida. Zgłoszenia: Dizanott, Anchorena 2086 — La Lucita.

Mieszkanie z częściowym utrzymaniem dla 2-ech samotnych panów, c. Rivadavia 945 — San Isidro. Cadjler Treana.

MATRYMONIALNE

Półka, wdowa, wyjdzie za mąż za człowieka o dobrym charakterze w wieku 38 do 45 lat. Zgłosz. do Red. Głosu pod: "205 N."

POSZUKIWANIA

Kosturkiewicz Franciszek posiada list do odebrania w Redakcji Głosu.

NAUKA SPAWANIA

Udziela się nauki spawania samodzielnego (autogeno) i elektrycznego od godziny 16 do 18

TALLER MECANICO**Andrzej Styczeń**

Remedio Escalada 1668

Valentin Alsina 4 de Junio

Consultorio Dental "Mitre"**Dr. A. Semeria**

Ceny przystępne

Przyjmuje codziennie od godziny 14 do 20

Mówi się po polsku

Gwarancja długoletnia

AV. MITRE 714 — AVELLANEDA

Wysyłamy paczki z:

odzież używaną \$ 27.—

odzież nową i z żywnością \$ 30.—

SOBERBIA Imp., Exp.

SARMIENTO 412 - I p. - Biuro 150

BUENOS AIRES

T. E. 39-4746

W godzinach od 14.30 do 19

W soboty — nieczynne

AKUSZERKA**Anna Cherpowa**

Dyplomowana

w Pradze i Buenos Aires

Przyjmuje codziennie

NAZARRE 3754

T. E. 53-0516

Buenos Aires

Dr. W. Gradis

Lekarz dyplomowany

w Buenos Aires i Berlinie

Specjalista chorób wewnętrznych

i serca

Przyjmuje od godziny 16 do 19

CORDOBA 971, p. 2

T. E. 31-8816

Buenos Aires

Mówi się po polsku

Polski Zakład Fotograficzny**"Folo Lastra"**

poleca się Szanownym Rodakom wykonując solidnie i po cenach konkurencyjnych zdjęcia ślubne, do komunii, legitymacji i dzieci.

Avda. Fr. Beiró 4431, Buenos Aires

(3 kwadry od stacji kol. V. Devoto)

Impresja "Dorrego", Dorrego 1102, Buenos Aires

ORGAN ZWIĄZKU POLAKÓW W ARGENTynie

REGISTRO NACIONAL DE LA PROPIEDAD INTELECTUAL No. 255524

Wydaje: Związek Polaków w Argentynie. Redaguje Komitet Redakcyjny. Warunki prenumeraty tygodnika: Rocznie, \$ 24.—; półrocznie, \$ 12.—; kwartalnie, \$ 6.—; Cena numeru: 50 ctvs. — Każdorazowa zmiana adresu: 0,50. Rękopisów nie zwraca się.

KANCELARIA ADWOKACKA**BOHDAN KAWECKI**

adwokat, b. viceprokurator S. O. w Wilnie

JOSE MURMIS

Procurador — Traductor

Sprawy cywilne, administracyjne, handlowe, karne, rozwodowe, ustawodawstwo pracy, paszporty no-argentyńskie (w przeciągu 3 tygodni)

Przyjęcia codziennie od godziny 17 do 19

CORRIENTES 2880, p. 2

T. E. 47-4691

Polski sklep wędlin ROTISERIA "PALERMO"**K. KONDRATOWICZ**

Otwarty od godziny 7.30 do 13 i od 17 do 21

Posiada na składzie wielki wybór różnych win. Towary pierwszej jakości

i zawsze świeże. Obsługa uprzejma.

GUERMEZ 3702 (róg Salguero)

T. E. 72-0595

KUPUJEMY BRYLANTY

złoto, biżuterię kamienie szlachetne i półszlachetne i wszelkie przedmioty ze złota i srebra

PŁACIMY NAJWYŻSZE CENY

"JOYA AZUL"

Mówi się po polsku

CHARCAS 893

T. E. 31-3906

CONSULTORIOS - MEDICOS DEL ONCE**Lekarz-Dyrektor: Dr. DOMINGUEZ**

WENERYCZNE: Syfilis, Błenorrageja. — DROGI MOCZOWE: Oslabienie pęcherza — komplikacje tychże. — CHOROBY KRWI I SKÓRNE: Wrzody. Elektroterapia.

Dr. JULIO DOMINGUEZ — lekarz szpitalny

KLINIKA GENERALNA: żółdki, kieszki, wątroba, nerki, płuca, astma, reumatyzm, choroby serca, hemoroidy, żylaki. Krótkie fale. Choroby kobiece. Przemiany gruczołów i pochodne. Choroby organów rozrodczych.

Dr. J. D. ORTIZ — lekarz

Gardła — Nos — Uszy — Ropienie — Gluchota — Migdały

Porady od godziny 9 do 12 i od 14 do 20

W niedziele i święta od 9 do 12

Mówi się po polsku.

Ułatwienia w płatności dla emigrantów.

Rivadavia 2625, piso 3 — PLAZA ONCE**GRAN INSTITUTO****"RAMOS MEJIA"**

PÓŁ WIEKU ISTNIENIA

WENERYCZNE: SYPHILIS, BLENORAGIA (złe leczona) leczą się w przyspieszonym tempie i systemem nowoczesnym. DROGI MOCZOWE — ANALIZY — OSŁABIEŃ PŁCIOWE; komplikacja tychże.

CHOROBY KRWI I SKÓRNE: WRZODY — EXEMA.

Dr. PHILIPPINI — Lekarz

KLINIKA GENERALNA: żółdki, kieszki, wątroba, Nerki. Płuca. Astma. Reumatyzm. Choroby serca. HEMOROIDY. Żylaki. Krótkie fale.

CHOROBY KOBIECE: Przemiany gruczołów.

Dr. NUNEZ — Lekarz

GARDŁO — NOS — USZY — Ropienie — Gluchota — Migdały.

Dr. MACCHI — Lekarz

Porady od godziny 9 do 21; w niedziele i święta od 9 do 12

Mówi się po polsku

Dla emigrantów porady BEZPŁATNIE

RIVADAVIA 3070**PLAZA ONCE****POLSKA KLINIKA SPECJALISTÓW**

(Dyrektor: Dr. BRIZZO - Mat. 03612)

CHOROBY DRÓG MOCZOWYCH I KOMPLIKACJE (Błenorrageja złe leczona, zwięzienia, prostaty, katetyzacja). Niemoc płciowa. (Kuracja nowoczesnymi metodami, elektro-terapeutycznymi).

CHOROBY SKÓRY: Syfilis (szybkie leczenie).

KLINIKA OGÓLNA: Choroby żółdki, jelit, wątroby, nerek.

Reumatyzm. Żylaki. Serce.

PROMIENIE X

Choroby gardła - nosa - uszu (ropienie, gluchota, dzięki mięso)

DENTYSTA: Ceny niskie, wykonanie z najlepszych materiałów i najnowszymi aparatami. — Naprawy protez natychmiastowe.

Ułatwienia w płatności dla emigrantów Polaków.

W soboty od godz. 14 do 16, bezpłatne porady dla niezdolnych

Przyjęcia od godz. 00 do 21; w niedziele i święta od 9 do 12

SANTIAGO DEL ESTERO 1280 (Plaza Constitución)